

Pepino mosaic virus (PepMV)

Wirus mozaiki pepino

UE: Decyzja Komisji (2000/325/EC)

PL: Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 108 poz. 1149).

Białowate twory pojawiające się na liściach wierzchołkowych młodych roślin

Zanikające objawy

Żółte mozaiki na starszych liściach

Objawy na owocach

Zdjęcia za zgodą CSL, York, Wielka Brytania

Pepino mosaic virus (PepMV)

Wirus mozaiki pepino

Rośliny żywicielskie: Wirus mozaiki pepino poraża około 30 gatunków roślin, przede wszystkim należących do rodziny psiankowatych (*Solanaceae*). W naszym rejonie największe zagrożenie stanowi dla szklarniowych upraw pomidora. Doświadczenia wskazują, że porażony może być także ziemniak. Ostatnie doniesienia wskazują na to, iż papryka nie jest żywicielem PepMV.

Objawy chorobowe: Pierwsze oznaki choroby zazwyczaj pojawiają się w wierzchołkowych częściach roślin. Młode liście są jaśniejsze (niekiedy wręcz szare i matowe), wąskie, poskręcane, z bąblowatymi deformacjami, wykazują chlorozę lub międzyżyłkową mozaikę, niekiedy bardzo silną. Wierzchołek porażonej rośliny pomidora może przybierać kształt miotłasty lub „pokrzywopodobny”. Objawy te mogą przypominać uszkodzenia spowodowane preparatami hormonalnymi. Mozaika oraz żółta plamistość mogą być również obserwowane na liściach starszych. Porażone rośliny są na ogół silnie skarlłowaciłe i zdeformowane. Objawy mogą być również widoczne na owocach, szczególnie dojrzających. Na skórcie pojawiają się jaśniejsze plamy lub przebarwienia większej powierzchni owocu, co daje efekt marmurkowatości lub plamistości.

Najbardziej wyraźnych objawów, opisanych powyżej, należy spodziewać się w okresie bardzo późnego lata, jesieni i zimy. W pozostałych okresach objawy mogą nie być widoczne w ogóle lub występują w postaci łagodniejszej, np. tylko w formie żółtej plamistości liści lub łagodnej żółtaczki całych roślin.

Biologia: Wirus łatwo rozprzestrzenia się w sposób mechaniczny: na narzędziach, rękach, ubraniach, podczas cięcia, a także w trakcie bezpośredniego ocierania się roślin o siebie. Jest również przenoszony w trakcie szczepienia lub wraz z sadzonkami pobieranymi z porażonych roślin matecznych. Jak dotąd nie stwierdzono, aby wirus był przenoszony przez mszyce lub inne gatunki owadów. Trwają badania mające na celu stwierdzenie, czy PepMV jest przenoszony przez nasiona. Na plantacjach choroba rozprzestrzenia się głównie wzdłuż rzędów, co jest związane z kierunkiem wykonywania prac pielęgnacyjnych, chociaż może gwałtownie pojawić się na roślinach w nowych częściach uprawy.

Termin lustracji i pobieranie prób: Lustracje upraw szklarniowych przeprowadzać ze szczególnym uwzględnieniem okresu: sierpień–luty. Inspekcje upraw polowych przeprowadzać w okresie od maja do sierpnia. W miarę możliwości najlepiej pobrać całą roślinę, ewentualnie liście i owoce wykazujące objawy porażenia (należy zwrócić uwagę na fakt zanikania objawów chorobowych). Próby zapakować w papier i szczelny plastikowy worek i jak najszybciej przekazać do analizy laboratoryjnej. Nie dopuścić do wzięnięcia materiału roślinnego.